

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 6 juli 2021
(OR. en)

10160/21

**Interinstitutioneel dossier:
2021/0168 (NLE)**

**ECOFIN 645
CADREFIN 340
UEM 180
FIN 521**

WETGEVINGSBESLUITEN EN ANDERE INSTRUMENTEN

Betreft: UITVOERINGSBESLUIT VAN DE RAAD betreffende de goedkeuring van
de beoordeling van het herstel- en veerkrachtplan voor Italië

UITVOERINGSBESLUIT VAN DE RAAD

van...

betreffende de goedkeuring van de beoordeling van het herstel- en veerkrachtplan voor Italië

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EU) 2021/241 van het Europees Parlement en de Raad van 12 februari 2021 tot instelling van de herstel- en veerkrachtfaciliteit¹, en met name artikel 20,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

¹ PB L 57 van 18.2.2021, blz. 17.

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De COVID-19-uitbraak heeft ontwrichtende gevolgen gehad voor de economie van Italië. In 2019 bedroeg het bruto binnenlands product (bbp) in lopende prijzen per hoofd van de bevolking van Italië 95,0 % van het Uniegemiddelde. Volgens de voorjaarsprognoses 2021 van de Commissie is het reële bbp van Italië in 2020 gedaald met 8,9 % en wordt verwacht dat het in 2020 en 2021 cumulatief zal zijn gedaald met 5,0 %. Bestaande factoren die de economische prestaties op de middellange termijn beïnvloeden, zijn onder meer de hoge jeugdwerkloosheid en een lage arbeidsparticipatie van vrouwen, trage productiviteitsgroei, inefficiëntie in de overheidsdiensten en een zeer hoge overheidsschuld.

- (2) Op 9 juli 2019 en op 20 juli 2020 heeft de Raad in het kader van het Europees Semester aanbevelingen gericht tot Italië. De Raad heeft Italië met name aanbevolen de belastingdruk te verschuiven van arbeid naar andere bronnen, de strijd tegen belastingontduiking op te voeren en de pensioenhervormingen uit het verleden volledig uit te voeren. De Raad heeft Italië ook aanbevolen de veerkracht en de capaciteit van het gezondheidsstelsel te versterken en tegelijkertijd de coördinatie tussen nationale en regionale autoriteiten te verbeteren. Voorts heeft de Raad Italië aanbevolen de inspanningen ter bestrijding van zwartwerk op te voeren, ervoor te zorgen dat actief arbeidsmarktbeleid en sociaal beleid doeltreffend zijn geïntegreerd en met name jongeren en kwetsbare groepen bereiken, en dat de participatie van vrouwen op de arbeidsmarkt wordt ondersteund door middel van een alomvattende strategie, onder meer door toegang tot hoogwaardige kinderopvang en langdurige zorg. Met het oog op de COVID-19-crisis werd Italië aanbevolen te zorgen voor passende vervangingsinkomens en toegang tot sociale bescherming, en de gevolgen van de crisis voor de werkgelegenheid te verzachten, onder meer door middel van flexibele werkregelingen en actieve ondersteuning van de werkgelegenheid. Tevens werd Italië aanbevolen de onderwijsresultaten te verbeteren, afstandsonderwijs te versterken en bijscholing, onder meer inzake digitale vaardigheden, te bevorderen. Aanbevolen werd Italië het investeringsgerelateerde economische beleid toe te spitsen op de groene en digitale transitie, rekening houdend met regionale verschillen, en met name op schone en efficiënte energieproductie en -gebruik, onderzoek en innovatie, duurzaam openbaar vervoer, afval- en waterbeheer en versterkte digitale infrastructuur om de levering van essentiële diensten te waarborgen.

Om de economie tijdens de COVID-19-crisis te ondersteunen, werd Italië ook aanbevolen op doeltreffende wijze uitvoering te geven aan de maatregelen om de reële economie liquiditeit te verschaffen, rijpe openbare-investeringsprojecten vroegtijdig uit te voeren en particuliere investeringen te bevorderen. Daarnaast heeft de Raad Italië aanbevolen de doeltreffendheid van het openbaar bestuur en de efficiëntie van het gerechtelijk apparaat te verbeteren, het insolventiekader te versterken en de strijd tegen corruptie op te voeren. De Raad drong er tevens op aan mededingingsbeperkingen op te heffen en de sectorale regelgeving te verbeteren. Italië werd ook aanbevolen de herstructurering van de balansen van banken te bevorderen, de vermindering van oninbare leningen voort te zetten en de niet-bancaire financiering voor kleinere en innovatieve ondernemingen te verbeteren. Na beoordeling van de vooruitgang bij de uitvoering van deze landspecifieke aanbevelingen ten tijde van de indiening van het herstel- en veerkrachtplan, is de Commissie van oordeel dat aanzienlijke vooruitgang is geboekt met betrekking tot de aanbevelingen voor het nemen van alle nodige maatregelen om de pandemie doeltreffend aan te pakken, de economie te ondersteunen en het daaruit voortvloeiende herstel te bevorderen, te zorgen voor een doeltreffende uitvoering van maatregelen om liquiditeit te verschaffen aan de reële economie, met inbegrip van kleine en middelgrote ondernemingen, innovatieve ondernemingen en zelfstandigen, en betalingsachterstanden te voorkomen. Er is ook aanzienlijke vooruitgang geboekt bij de bestrijding van belastingontduiking, met name in de vorm van het niet-uitschrijven van rekeningen.

- (3) Op 2 juni 2021 heeft de Commissie een diepgaande evaluatie op grond van artikel 5 van Verordening (EU) nr. 1176/2011 van het Europees Parlement en de Raad bekendgemaakt¹ voor Italië. Op basis van haar analyse concludeerde de Commissie dat Italië buitensporige macro-economische onevenwichtigheden ondervindt, met name met betrekking tot de hoge overheidsschuld en de aanhoudend zwakke productiviteitsdynamiek, die grensoverschrijdend relevant zijn in een context van kwetsbaarheid van de arbeidsmarkt en de banksector.
- (4) De Raad heeft in zijn aanbeveling over het economisch beleid van de eurozone aanbevolen dat de lidstaten van de eurozone actie ondernemen, ook via hun herstel- en veerkrachtplannen, om onder meer te zorgen voor een beleidskoers die het herstel ondersteunt en om de convergentie, veerkracht en duurzame en inclusieve groei verder te verbeteren. De Raad heeft de lidstaten van de eurozone in zijn aanbeveling ook aanbevolen de nationale institutionele kaders te versterken, te zorgen voor macrofinanciële stabiliteit, de economische en monetaire unie te voltooien en de internationale rol van de euro te versterken.

¹ Verordening (EU) nr. 1176/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 november 2011 betreffende de preventie en correctie van macro-economische onevenwichtigheden (PB L 306 van 23.11.2011, blz. 25).

- (5) Op 30 april 2021 heeft Italië overeenkomstig artikel 18, lid 1, van Verordening (EU) 2021/241 zijn herstel- en veerkrachtplan ingediend bij de Commissie. Die indiening van het herstel- en veerkrachtplan volgde op een in overeenstemming met het nationale rechtskader uitgevoerd raadplegingsproces, waarbij lokale en regionale autoriteiten, sociale partners, maatschappelijke organisaties, jongerenorganisaties en andere relevante belanghebbenden zijn betrokken.. Nationale zeggenschap over de herstel- en veerkrachtplannen vormt de basis voor de geslaagde uitvoering ervan en voor hun blijvende invloed op nationaal niveau en geloofwaardigheid op Europees niveau. Op grond van artikel 19 van Verordening (EU) 2021/241 heeft de Commissie de relevantie, doeltreffendheid, efficiëntie en samenhang van het herstel- en veerkrachtplan beoordeeld overeenkomstig de beoordelingsrichtsnoeren van bijlage V bij die verordening.
- (6) De herstel- en veerkrachtplannen moeten gericht zijn op de algemene doelstellingen van de bij Verordening (EU) 2021/241 ingestelde herstel- en veerkrachtfaciliteit (de “faciliteit”) en het bij Verordening (EU) 2020/2094¹ van de Raad vastgestelde herstelinstrument van de Europese Unie ter ondersteuning van het herstel na de COVID-19-crisis. Zij moeten de economische, sociale en territoriale cohesie van de Unie te verbeteren door bij te dragen aan de in artikel 3 van Verordening (EU) 2021/241 bedoelde zes pijlers.

¹ Verordening (EU) 2020/2094 van de Raad van 14 december 2020 tot vaststelling van een herstelinstrument van de Europese Unie ter ondersteuning van het herstel na de COVID-19-crisis (PB L 433I van 22.12.2020, blz. 23).

- (7) De tenuitvoerlegging van de herstel- en veerkrachtplannen van de lidstaten zal een gecoördineerde inspanning met investeringen en hervormingen in de hele Unie vormen. Via de gecoördineerde en gelijktijdige tenuitvoerlegging van deze hervormingen en investeringen, en de tenuitvoerlegging van grensoverschrijdende en meerlandenprojecten zullen deze hervormingen en investeringen elkaar versterken en positieve overloopeffecten in de hele Unie genereren. Zo zal ongeveer een derde van het effect van de faciliteit op de groei en werkgelegenheid in de lidstaten afkomstig zijn van overloopeffecten uit andere lidstaten.

Evenwichtige respons die bijdraagt aan de zes pijlers

- (8) In overeenstemming met artikel 19, lid 3, punt a), van en bijlage V, criterium 2.1 bij Verordening (EU) 2021/241 vormt het herstel- en veerkrachtplan in hoge mate (score A) een alomvattende en voldoende evenwichtige respons op de economische en sociale situatie en draagt het zodoende bij aan elk van de zes in artikel 3 van die verordening bedoelde pijlers, daarbij rekening houdend met de specifieke uitdagingen van en de financiële toewijzing aan de betrokken lidstaat.

- (9) Het herstel- en veerkrachtplan omvat een uitgebreide reeks aan investeringen en hervormingen ter ondersteuning van de aanpak van de uitdagingen van de groene transitie, zoals het verhogen van de energie-efficiëntie van gebouwen, het koolstofarm maken van economische activiteiten, het beperken van en aanpassen aan de klimaatverandering, efficiënter gebruik van watervoorraden, versterking van de circulaire economie en behoud en verbetering van de biodiversiteit. Het herstel- en veerkrachtplan is ook gericht op het aanpakken van de digitale uitdagingen door middel van de digitalisering van belangrijke overheidsdiensten zoals justitie, openbare diensten voor arbeidsvoorziening, onderwijs of gezondheidszorg en het gebruik van digitale technologieën door burgers en bedrijven met een combinatie van directe investeringen en stimuleringsregelingen zoals Transizione 4.0. Digitale vaardigheden komen in het herstel- en veerkrachtplan aan bod via een gevarieerde reeks maatregelen die gericht zijn op de bevolking, de overheid, het onderwijsstelsel en de arbeidsmarkt.

- (10) Het herstel- en veerkrachtplan bevordert slimme, duurzame en inclusieve groei in alle missies en componenten, zowel door investeringen ter verbetering van fysiek en menselijk kapitaal als door hervormingen die van invloed zouden moeten zijn op de productiviteit en het concurrentievermogen op middellange en lange termijn. Zo worden in de eerste twee componenten van missie 1 van het herstel- en veerkrachtplan belangrijke hervormingen voorgesteld op het gebied van justitie, mededinging, overheidsopdrachten, overheidsdiensten, belastingen en overheidsuitgaven, die belangrijke knelpunten in de werking van de Italiaanse economie moeten wegnemen, alsmede aanzienlijke investeringen die gericht zijn op de digitalisering van de verschillende economische sectoren, hetgeen een positief effect op de productiviteit zou moeten hebben.
- Overeenkomstig de prioriteiten van de Europese Green Deal zijn de componenten van de missies 2 en 3 gericht op het bevorderen van duurzame groei, energie-efficiëntie en beperking van en aanpassing aan de klimaatverandering door middel van een reeks ambitieuze hervormingen en investeringen in diverse sectoren, zoals water, ruimtelijke ordening, energie-efficiëntie van gebouwen, duurzame mobiliteit in steden en in het hele land, de ontwikkeling van hernieuwbare energie, biodiversiteit en de versterking van de circulaire economie. De componenten van missie 4 zijn erop gericht de uitdagingen op het gebied van onderwijs, onderzoek en innovatie aan te pakken, waarbij investeringen en hervormingen op evenwichtige wijze worden gecombineerd.

- (11) Verwacht wordt dat het herstel- en veerkrachtplan de sociale en territoriale cohesie zal versterken dankzij specifieke investeringen en hervormingen ter verbetering van de situatie van de kwetsbaarste groepen van de samenleving en de minder ontwikkelde regio's van het land. In zuidelijke regio's zijn aanzienlijke investeringen in fysiek kapitaal gepland. Deze investeringen hebben voornamelijk betrekking op vervoer, digitale middelen en afval- en waterbeheer. De acties op het gebied van onderwijs en vaardigheden en acties ten behoeve van de kwetsbaarste groepen, met name in de componenten van de missies 4 en 5, die naar verwachting een aanzienlijk positief effect zullen hebben op de sociale cohesie, zijn ook in hoge mate gericht op het zuiden van het land. De componenten van missie 6 zijn erop gericht de uitdagingen in de gezondheidssector aan te pakken door een grote inspanning te leveren om de sector te digitaliseren alsmede de eerstelijnsgezondheidszorg te versterken en de capaciteit ervan te vergroten om in te spelen op de toenemende behoeften in verband met de demografie en crisisparaatheid.

Aanpakken van alle of een significant deel van de in de landspecifieke aanbevelingen vastgestelde uitdagingen

- (12) In overeenstemming met artikel 19, lid 3, punt b), van en bijlage V, criterium 2.2 bij Verordening (EU) 2021/241 zal het herstel- en veerkrachtplan naar verwachting bijdragen tot een doeltreffende aanpak van alle of een significant deel van de uitdagingen (score A) die zijn vastgesteld in de relevante aan Italië gerichte landspecifieke aanbevelingen, met inbegrip van de begrotingsaspecten en de aanbevelingen krachtens artikel 6 van Verordening (EU) nr. 1176/2011, of de uitdagingen die zijn vastgesteld in andere relevante documenten die de Commissie officieel heeft goedgekeurd in het kader van het Europees Semester.

- (13) Het herstel- en veerkrachtplan omvat een uitgebreide reeks elkaar versterkende hervormingen en investeringen die bijdragen tot een doeltreffende aanpak van alle of een aanzienlijk deel van de economische en maatschappelijke uitdagingen die zijn beschreven in de landspecifieke aanbevelingen die de Raad in het kader van het Europees semester in 2019 en 2020 aan Italië heeft gericht. Met name wordt verwacht dat de in het herstel- en veerkrachtplan opgenomen hervormingen en investeringen zullen bijdragen tot de houdbaarheid van de overheidsfinanciën, de veerkracht van de gezondheidssector zullen vergroten, de doeltreffendheid van actief arbeidsmarktbeleid en sociaal beleid zullen verbeteren en de onderwijsresultaten en bijscholing zullen verbeteren. Het herstel- en veerkrachtplan zal naar verwachting ook een impuls geven aan investeringen ter ondersteuning van de dubbele transitie, met name in netwerkindustrieën, nutsbedrijven en onderzoek en innovatie, teneinde regionale verschillen te verkleinen, de doeltreffendheid van het openbaar bestuur en de efficiëntie van het rechtstelsel te vergroten, het ondernemingsklimaat te verbeteren en belemmeringen voor de mededinging weg te nemen.

- (14) Wat het structurele begrotingsbeleid betreft, omvat het herstel- en veerkrachtplan maatregelen om de belastinginning te verbeteren en de strijd tegen belastingontduiking op te voeren, alsmede maatregelen om de efficiëntie van de overheidsuitgaven te vergroten door middel van een versterkt kader voor uitgaventoetsing en de voltooiing van de hervorming van de budgettaire betrekkingen tussen de verschillende overheidsniveaus. De structurele maatregelen ter verbetering van het kader voor overheidsopdrachten zullen naar verwachting ook bijdragen tot de kwaliteit van de overheidsfinanciën. De aanbevelingen in verband met de onmiddellijke respons vanuit het begrotingsbeleid op de pandemie, kunnen worden geacht buiten het toepassingsgebied van het herstel- en veerkrachtplan van Italië te vallen, ondanks het feit dat Italië over het algemeen adequaat en voldoende heeft gereageerd op de onmiddellijke behoefte om de economie in 2020 en 2021 met budgettaire middelen te ondersteunen, in overeenstemming met de algemene ontsnappingsclausule van het stabiliteits- en groeipact. Voorts is de aanbeveling aan Italië om in 2020 te zorgen voor voldoende vooruitgang in de richting van de middellangetermijnbegrotingsdoelstelling niet langer relevant, zowel door het verstrijken van de overeenkomstige begrotingsperiode als door de activering in maart 2020 van de algemene ontsnappingsclausule van het stabiliteits- en groeipact in de context van de crisis ten gevolge van de COVID-19-crisis.
- (15) Het herstel- en veerkrachtplan omvat een hervorming en een aantal investeringen om zwartwerk terug te dringen alsmede maatregelen ter verbetering van de onderwijsresultaten en ter vermindering van voortijdig schoolverlaten, dat vaker voorkomt dan gemiddeld in de EU. Het herstel- en veerkrachtplan omvat ook maatregelen om de participatie van vrouwen op de arbeidsmarkt te vergroten door middel van een combinatie van hervormingen en investeringen, waaronder de versterking van de voorzieningen voor kinderopvang. Verder omvat het herstel- en veerkrachtplan maatregelen ter versterking van vaardigheden, met inbegrip van digitale vaardigheden, en ter verbetering van de kansen van jongeren en de kwetsbaarste groepen in de samenleving.

- (16) In het herstel- en veerkrachtplan zijn belangrijke hervormingen en investeringen opgenomen die de efficiëntie van het openbaar bestuur vergroten en met name het beheer van de werkgelegenheid bij de overheid verbeteren en de bestuurlijke capaciteit versterken. De maatregelen inzake de werkgelegenheid bij de overheid zijn gericht op de hervorming van de selectie en aanwerving van overheidspersoneel. Het nieuwe systeem moet onmiddellijk worden getest met de selectie van personeel dat nodig is voor het beheer van het plan. De hervorming gaat gepaard met investeringen voor de oprichting van een centraal aanwervingsplatform, investeringen voor bij- en omscholing en een hervorming van loopbaantrajecten in overheidsdiensten. Er is een administratieve vereenvoudiging voor administratieve procedures door middel van ad hoc wetgevende maatregelen (“fast track”) gepland, evenals de afschaffing van vergunningen die niet gerechtvaardigd zijn uit het oogpunt van het algemeen belang. Deze maatregelen worden aangevuld en versterkt door aanzienlijke investeringen en hervormingen die de digitalisering van de verschillende overheidsdiensten stimuleren. Met het oog op de snelle uitvoering van de hervormingen en de uitrol van de ICT-investeringen zal een speciaal “transformatiebureau” voor digitaal openbaar bestuur worden opgericht.

- (17) Een reeks hervormingen en investeringen in de gezondheidssector is erop gericht de noodzakelijke randvoorwaarden te scheppen om de veerkracht van de gezondheidszorg te vergroten, met name wat betreft lokale gezondheidszorg, telegeneeskunde en investeringen voor de digitalisering van het stelsel. Ter ondersteuning van de dubbele transitie en onderzoek en innovatie zijn er aanzienlijke investeringen in combinatie met sectorale hervormingen gepland, waarbij rekening wordt gehouden met regionale verschillen. Dit geldt met name voor maatregelen om digitale infrastructuur aan te leggen en te moderniseren, de circulaire economie te ontwikkelen en het afval- en waterbeheer te verbeteren, gebouwen energie-efficiënter te maken, de productie van hernieuwbare energie te stimuleren, duurzaam vervoer uit te breiden en de versnippering van watervoorzieningen te verminderen. Er is een reeks investeringen en hervormingen opgenomen om onderzoek en innovatie te stimuleren, met name wat jonge onderzoekers en de betrokkenheid van openbare en particuliere instellingen betreft.

- (18) Het herstel- en veerkrachtplan voorziet ook in ingrijpende hervormingen om het algemene ondernemingsklimaat te verbeteren en belemmeringen voor de mededinging weg te nemen. Verwacht wordt dat de goedkeuring in 2021 van een nieuwe jaarlijkse wet markt en concurrentie zal leiden tot inkorting van de tijd om een bedrijf in Italië te starten en tot meer concurrerende procedures voor de gunning van lokale openbaredienstcontracten, met name op het gebied van afvalbeheer en vervoer, in het bijzonder voor havens, regionaal spoorvervoer en lokaal openbaar vervoer, alsmede concessies, in het bijzonder voor snelwegen, oplaadstations voor elektronische mobiliteit en waterkracht. Sectorale wetgeving inzake energie zorgt voor uitfasering van gereguleerde elektriciteitsprijzen en omvat begeleidende maatregelen ter ondersteuning van aanscherping van de concurrentie op de detailhandelsmarkten voor energie en de invoering van slimme meters van de tweede generatie. De herziening van de wetgeving inzake overheidsopdrachten omvat voorschriften om de tijd tussen de bekendmaking van contracten en de gunning ervan in te korten, de coördinatie van het beleid inzake overheidsopdrachten, de invoering van e-aanbestedingen, de professionalisering van overheidsinkopers en de rationalisering van aanbestedende diensten. Verwacht wordt dat bij de uitvoering daarvan rekening wordt gehouden met een passend evenwicht tussen het vereenvoudigingseffect en controles op het gebied van corruptie- en fraudebestrijding. In het herstel- en veerkrachtplan wordt beoogd de markttoezichtautoriteiten te consolideren, productinspecties te digitaliseren en nieuwe geaccrediteerde laboratoria op te richten. Deze verbeteringen in het ondernemingsklimaat zullen naar zorgen voor een gunstiger ondernemerschap en betere randvoorwaarden voor concurrentie alsmede voor efficiëntere toewijzing van middelen en daaruit voortvloeiende potentiële productiviteitsverbeteringen.

- (19) Bovendien bevat het herstel- en veerkrachtplan ambitieuze maatregelen om het burgerlijk, straf- en bestuurlijk rechtssysteem te hervormen en te moderniseren. De in het herstel- en veerkrachtplan beoogde investeringen zijn gericht op het digitaliseren van rechtbanken, het opleiden van rechters en personeel en het verbeteren van de algehele efficiëntie van de rechtbanken, waarbij op korte termijn organisatorische factoren aan bod komen om er voor te zorgen dat de hervormingen in ontwikkeling sneller resultaten kunnen opleveren. De oprichting en versterking van het “gerechtsbureau” moet de magistraten ondersteunen en vormt een integraal onderdeel van de hervorming van justitie, met als doel de bestaande achterstand in rechtszaken terug te dringen en de totale duur van procedures in te korten als onderdeel van de herstelstrategie die bijdraagt tot een snelle uitvoering van hervormingen en investeringen, hetgeen ook positieve gevolgen heeft voor de bestrijding van corruptie en voor het algemene ondernemingsklimaat. Deze maatregelen zullen naar verwachting ook de kwaliteit van het rechtssysteem verbeteren door de magistraten te ondersteunen wat betreft de gebruikelijke werkzaamheden op het gebied van studie, juridisch onderzoek, het opstellen van handelingen en het organiseren van dossiers, waardoor zij zich kunnen concentreren op complexere taken.
- (20) Door de bovengenoemde uitdagingen aan te pakken, zal het herstel- en veerkrachtplan naar verwachting ook bijdragen tot het corrigeren van de onevenwichtigheden als vermeld in de aanbevelingen op grond van artikel 6 van Verordening (EU) nr. 1176/2011 van 2019 en 2020, waarmee Italië wordt geconfronteerd, met name met betrekking tot de hoge overheidsschuld en de aanhoudend zwakke productiviteitsdynamiek in een context van hoge werkloosheid en een nog steeds hoog niveau van oninbare leningen, zij het met een dalende tendens.

Bijdrage aan het groeipotentieel, de jobcreatie en de economische, sociale en institutionele veerkracht

- (21) Overeenkomstig artikel 19, lid 3, punt c), van en bijlage V, criterium 2.3 bij Verordening (EU) 2021/241 zal het herstel- en veerkrachtplan naar verwachting een hoge impact (score A) hebben op het versterken van het groeipotentieel, de jobcreatie en de economische, sociale en institutionele veerkracht van Italië, waarmee wordt bijgedragen aan de uitvoering van de Europese pijler van sociale rechten, onder meer door middel van de bevordering van beleid inzake kinderen en jonge mensen, alsmede op het verzachten van de economische en sociale gevolgen van de COVID-19-crisis en daarmee het bevorderen van de economische, sociale en territoriale cohesie en de convergentie binnen de Unie.

- (22) Uit simulaties van de diensten van de Commissie blijkt dat het herstel- en veerkrachtplan, samen met de overige maatregelen van het herstelinstrument van de Europese Unie, het potentieel heeft het bbp van Italië tegen 2026 met 2,5 % te doen stijgen, het mogelijke positieve effect van structurele hervormingen, dat substantieel kan zijn, niet inbegrepen. Terwijl op de korte termijn de vraageffecten als gevolg van verhoogde overheidsinvesteringen overheersen, wordt ervan uitgegaan dat hogere investeringen de kapitaalvoorraad van de overheid een impuls geven, met positieve effecten op het potentiële en feitelijke bbp op middellange termijn. Het herstel- en veerkrachtplan zal naar verwachting bijdragen tot de versterking van de territoriale cohesie. In het herstel- en veerkrachtplan wordt ten minste 40 % van de investeringen met een specifieke territoriale bestemming toegewezen aan zuidelijke regio's. Verwacht wordt dat hiermee de kloof op het vlak van infrastructuur wordt aangepakt en de productiviteit en het concurrentievermogen van minder ontwikkelde regio's wordt verbeterd, dankzij investeringen in breedband, hogesnelheidslijnen en regionale lijnen, afval- en waterbeheer, havens en "laatste kilometer"-verbindingen in de speciale economische zones. Bij de maatregelen om stedelijke gebieden nieuw leven in te blazen en de omstandigheden voor de kwetsbaarste bevolkingsgroepen te verbeteren, wordt ook bijzondere aandacht besteed aan de zuidelijke en centrale gebieden. De in het herstel- en veerkrachtplan beoogde hervormingen, met name de hervorming van het openbaar bestuur, en de maatregelen ter ondersteuning van de administratieve capaciteit van het lokale bestuur zullen naar verwachting bijdragen tot de verbetering van de doeltreffendheid van het openbaar bestuur in die regio's.

- (23) Het herstel- en veerkrachtplan voorziet in een breed scala aan aanzienlijke investeringen om ongelijkheid en sociale kwetsbaarheden terug te dringen in verschillende componenten, waarbij ook bijzondere aandacht wordt besteed aan het zuiden van het land. Er komt een aantal belangrijke aspecten aan bod, zoals verruiming van het aanbod aan sociale huisvesting, verbetering van de toegang tot sociale diensten, met name voor personen met een handicap en niet-zelfvoorzienende ouderen, uitbreiding van de thuiszorg en de ondersteuning van achtergestelde gemeenschappen door middel van plannen voor stadsvernieuwing. Deze maatregelen gaan gepaard met hervormingen die de toegang tot bepaalde sociale diensten moeten vereenvoudigen, zoals de kaderwet voor personen met een handicap of de hervorming in verband met de uitbreiding van telegeneeskunde en het nabijheidsnetwerk. Deze maatregelen, samen met die in andere componenten, zoals die welke verband houden met werkgelegenheid, onderwijs of gezondheid, hebben betrekking op een aantal beginselen van de Europese pijler van sociale rechten.

- (24) Het herstel- en veerkrachtplan is ook gericht op beleid voor jongeren en kinderen, door middel van een reeks maatregelen zoals het verbeteren van de kwaliteit en het vergroten van de capaciteit van kleuterscholen en kinderopvang, waarvoor Italië achterblijft ten opzichte van het gemiddelde in de EU. Het herstel- en veerkrachtplan streeft er verder naar de inschrijvingen in het hoger onderwijs te bevorderen, met name in STEM-disciplines, en een netwerk op te zetten van instellingen voor hoger onderwijs die postuniversitaire opleidingen van korte duur aanbieden. Het herstel- en veerkrachtplan omvat een aantal maatregelen om de onderzoekscapaciteit in Italië te versterken, met name een hervorming om de mobiliteit van prominente onderzoekers en managers te bevorderen, vereenvoudiging van het fondsenbeheer en hervorming van het loopbaantraject van onderzoekers. Het herstel- en veerkrachtplan ondersteunt naar verwachting ook de integratie van digitale technologieën in het basis- en middelbaar onderwijs door gebruik te maken van digitale middelen in de klaslokalen, onderwijsinhoud te digitaliseren en laboratoria op te richten met onderwijstechnologieën zoals programmeerbare robots. Het voorziet ook in maatregelen om de inzetbaarheid van jongeren te vergroten en het scheppen van banen in het kader van de digitale en groene transitie te ondersteunen. Ten slotte zullen de hervormingen in het onderwijsstelsel en in het actieve arbeidsmarktbeleid naar verwachting de randvoorwaarden verbeteren en ertoe bijdragen dat die investeringen rendement opleveren.

- (25) Het herstel- en veerkrachtplan omvat investeringen en hervormingen om het menselijk kapitaal te stimuleren en gelijke onderwijskansen in het hele land te bevorderen, hetgeen naar verwachting zal bijdragen tot de vermindering van ongelijkheid en van regionale verschillen op het gebied van onderwijsinfrastructuur en -resultaten. De zuidelijke regio's zullen naar verwachting aanzienlijk profiteren van de geplande investeringen in sportfaciliteiten, kinderdagverblijven en studentenhuisvesting en van het toegenomen aantal universitaire beurzen alsmede van gerichte projecten om voortijdig schoolverlaten terug te dringen en de onderwijsresultaten van kwetsbare leerlingen te verbeteren. De in het herstel- en veerkrachtplan opgenomen maatregelen zijn ook gericht op het versterken van competenties en vaardigheden in het secundair en tertiair onderwijs, het verbeteren van de sociale dienstverlening in centrale gebieden, het stimuleren van de herintegratie van in beslag genomen activa van misdaadorganisaties en het versterken van de territoriale gezondheidszorg.

Geen ernstige afbreuk doen

- (26) Overeenkomstig artikel 19, lid 3, punt d), van en bijlage V, criterium 2.4 bij Verordening (EU) 2021/241 zal het herstel- en veerkrachtplan van Italië naar verwachting waarborgen dat geen enkele erin opgenomen maatregel (score A) voor de uitvoering van hervormingen en investeringsprojecten ernstige afbreuk doet aan milieudoelstellingen (score A) in de zin van artikel 17 van Verordening (EU) 2020/852 van het Europees Parlement en de Raad¹ (het beginsel “geen ernstige afbreuk doen”), met name mitigatie van klimaatverandering, adaptatie aan klimaatverandering, duurzaam gebruik en bescherming van water en mariene hulpbronnen, circulaire economie, preventie en bestrijding van verontreiniging en bescherming en herstel van biodiversiteit en ecosystemen. Bij de beoordeling van de naleving van dat beginsel heeft Italië de in de mededeling van de Commissie met als titel “Technische richtsnoeren over de toepassing van het beginsel “geen ernstige afbreuk doen aan” in het kader van de verordening betreffende de faciliteit voor herstel en veerkracht”² opgenomen technische richtsnoeren gevolgd en zich er waar nodig toe verbonden specifieke acties uit te voeren die zijn vastgelegd in de relevante mijlpalen en streefdoelen teneinde ernstige afbreuk te voorkomen.

¹ Verordening (EU) 2020/852 van het Europees Parlement en de Raad van 18 juni 2020 betreffende de totstandbrenging van een kader ter bevordering van duurzame beleggingen en tot wijziging van Verordening (EU) 2019/2088 (PB L 198 van 22.6.2020, blz. 13).

² PB C 58 van 18.2.2021, blz. 1.

- (27) Sommige maatregelen van het herstel- en veerkrachtplan hadden gezien de aard ervan bijzondere aandacht nodig om ervoor te zorgen dat er geen sprake is van ernstige afbreuk. Er moeten mijlpalen worden ingevoerd voor investeringen in renovatie, biomethaan, waterstof, irrigatie en “laatste kilometer”-verbindingen. Bij renovatie verkregen afval moet worden behandeld overeenkomstig de beginselen van de circulaire economie. Maatregelen voor afvalverwerking bevatten geen investeringen in verbranding of mechanische biologische behandeling in overeenstemming met het beginsel “geen ernstige afbreuk doen”. Dankzij maatregelen ter vervanging van het wagen- en machinepark komen alleen schone voertuigen voor financiering in aanmerking. Het door voertuigen gebruikte biomethaan is in overeenstemming met Richtlijn (EU) 2018/2001 het Europees Parlement en de Raad¹, ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen. Er zijn ook bijzondere waarborgen ingevoerd met betrekking tot de bescherming van de biodiversiteit.

Bijdrage aan de groene transitie, met inbegrip van biodiversiteit

- (28) In overeenstemming met artikel 19, lid 3, punt e), van en bijlage V, criterium 2.5 bij Verordening (EU) 2021/241 bevat het herstel- en veerkrachtplan maatregelen die in hoge mate (score A) bijdragen tot de groene transitie, met inbegrip van biodiversiteit, of de aanpak van de daaruit voortvloeiende uitdagingen. De maatregelen ter ondersteuning van de klimaatdoelstellingen zijn goed voor 37,5 % van de totale toewijzing van het plan, berekend volgens de in bijlage VI bij Verordening (EU) 2021/241 beschreven methode. In overeenstemming met artikel 17 van die verordening is het herstel- en veerkrachtplan consistent met de in het nationaal energie- en klimaatplan 2030 vervatte informatie.

¹ Richtlijn (EU) 2018/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen (PB L 328 van 21.12.2018, blz.82).

- (29) Het herstel- en veerkrachtplan bevat een breed scala aan investeringen en hervormingen om de uitdagingen van de groene transitie aan te pakken en is over het algemeen goed afgestemd op de prioriteiten van de Europese Green Deal en het bijbehorende klimaatdoelstellingsplan voor 2030, waarbij het doel is om van Europa tegen 2050 een klimaatbestendige samenleving te maken. Het herstel- en veerkrachtplan omvat een aantal maatregelen in verband met de renovatie van gebouwen met het oog op energie-efficiëntie, met name via de Superbonus-regeling voor aftrek van de woonbelasting, maar voorziet ook in directe investeringen ter verbetering van de energie-efficiëntie van gemeenten, scholen, gerechtsgebouwen, hotels, musea, bioscopen en theaters. Voorts beoogt het herstel- en veerkrachtplan de concurrentie op de elektriciteits- en gasmarkten te vergroten en het gebruik van hernieuwbare energiebronnen te bevorderen. Deze maatregelen omvatten investeringen ter ondersteuning van hernieuwbare energiebronnen voor energiegemeenschappen en gezamenlijk optredende zelfverbruikers van hernieuwbare energie, alsook voor de ontwikkeling van offshore elektriciteitsproductie en slimme netten.

- (30) Het herstel- en veerkrachtplan omvat hervormingen om de toestemming voor de productie van hernieuwbare energie te vergemakkelijken en de toekenning van waterkrachtconcessies te hervormen. Het herstel- en veerkrachtplan is gericht op het verminderen van de broeikasgasemissies van het vervoer en voorziet in belangrijke investeringen in duurzame stedelijke mobiliteit, met inbegrip van e-mobiliteit, en op het stimuleren van spoorweginfrastructuur om de modal shift te ondersteunen en de uitstoot van broeikasgassen in het lucht- en zeevervoer en in de landbouw terug te dringen. Verder ondersteunt het herstel- en veerkrachtplan de inspanningen van Italië op het gebied van aanpassing aan de klimaatverandering, evenals seismische veerkracht en de kwaliteit van de infrastructuur. Verwacht wordt dat het herstel- en veerkrachtplan zal bijdragen tot het aanpakken van de bestaande uitdagingen op het gebied van afvalbeheer, het bevorderen van de circulaire economie, het verbeteren van het water- en afvalwaterbeheer en het verbeteren van de bescherming van de biodiversiteit. Daartoe voorziet het herstel- en veerkrachtplan in maatregelen zoals de vaststelling van een nieuwe strategie voor de circulaire economie, de modernisering en oprichting van nieuwe afvalverwerkingsinstallaties, de verbetering van de waterinfrastructuur om de watervoorziening te verbeteren en waterverliezen te verminderen en een reeks maatregelen voor herbebossing en herstel van natuurlijke gebieden en van zeebodem- en mariene habitats.

Bijdrage aan de digitale transitie

- (31) Overeenkomstig artikel 19, lid 3, punt f), van en bijlage V, criterium 2.6 bij Verordening (EU) 2021/241 bevat het herstel- en veerkrachtplan maatregelen die doeltreffend en in hoge mate (score A) bijdragen tot de digitale transitie of de aanpak van de daaruit voortvloeiende uitdagingen. De maatregelen ter ondersteuning van de digitale doelstellingen zijn goed voor 25,1 % van de totale toewijzing van het plan, berekend overeenkomstig de in bijlage VII bij Verordening (EU) 2021/241 vastgestelde methode.

- (32) In totaal bevatten twaalf componenten maatregelen die bijdragen tot de digitale transitie met een brede, transversale aanpak. Er zijn aanzienlijke investeringen gepland op het gebied van de digitalisering van ondernemingen, met de nadruk op fiscale prikkels voor slimmere productiesystemen (Transizione 4.0). Het herstel- en veerkrachtplan voorziet ook in steun voor netwerken voor onderzoeks- en innovatiesamenwerking en technologieoverdracht tussen universiteiten, onderzoeksinstituten en ondernemingen. De investeringen in de voltooiing van ultrasnelle breedbandnetwerken en 5G-connectiviteit zullen naar verwachting bijdragen tot de verwezenlijking van de Europese digitale streefcijfers voor 2030 en de snelle uitvoering ervan zou aanzienlijke voordelen opleveren voor de economie en de samenleving.
- (33) Andere belangrijke investeringen zijn gericht op de digitalisering van de overheid met geplande acties voor de overheid in het algemeen, de gezondheidssector en de onderwijssector. De doeltreffende uitvoering van deze maatregelen zou bijdragen tot de opbouw van toekomstbestendige digitale infrastructuur, de cyberbeveiliging versterken en de overheidsdiensten efficiënter en veerkrachtiger maken en dichterbij de burger brengen. Het herstel- en veerkrachtplan voorziet ook in maatregelen ter aanvulling van nationale investeringen voor de digitalisering van justitie.

- (34) De digitale transitie brengt aanzienlijke uitdagingen met zich mee voor Italië, aangezien het land kampt met aanzienlijke tekortkomingen op het gebied van zowel elementaire als geavanceerde digitale vaardigheden, wat ook tot uiting komt in een lage digitalisering van het productiesysteem. Het herstel- en veerkrachtplan heeft tot doel deze uitdagingen aan te pakken met investeringen die gericht zijn op de behoefte aan vaardigheden van de bevolking in het algemeen en van mensen die meer risico lopen op digitale uitsluiting, leerkrachten, ambtenaren en de beroepsbevolking. De ontwikkeling van geavanceerde digitale vaardigheden wordt aangepakt als onderdeel van bredere maatregelen die bijdragen tot het vergroten van de beschikbaarheid van technische en gespecialiseerde digitale vaardigheden.

Blijvende effecten

- (35) Overeenkomstig artikel 19, lid 3, punt g), van en bijlage V, criterium 2.7 bij Verordening (EU) 2021/241 zal het herstel- en veerkrachtplan naar verwachting in hoge mate (score A) een blijvend effect sorteren voor Italië.

- (36) Het herstel- en veerkrachtplan omvat belangrijke hervormingen ter ondersteuning van de aanpak van reeds lang bestaande uitdagingen van Italië, waardoor het concurrentievermogen van de Italiaanse economie structureel kan worden verbeterd. In het bijzonder moet de voorgestelde hervorming van de overheid die in 2014 aangenomen alomvattende hervorming aanvullen en voltooiën. De volledige, snelle en correcte uitvoering van de nieuwe reeks maatregelen moet de doeltreffendheid van de overheid vergroten. Verwacht wordt dat dit, in combinatie met de beoogde hervorming van justitie die tot doel heeft de achterstand bij zaken in zowel civiele als strafrechtelijke procedures drastisch te verminderen en de achterstand bij administratieve procedures te verminderen, de werking van de economie aanzienlijk zal verbeteren. Tevens bevat het herstel- en veerkrachtplan een reeks ambitieuze hervormingen om belemmeringen voor het ondernemingsklimaat weg te nemen en bepaalde sectoren van de economie transparanter te maken en open te stellen voor concurrentie. Sectorale hervormingen zoals die welke in de energie- en watersector zijn gepland, pakken ook belangrijke tekortkomingen aan door grote obstakels weg te nemen en zullen naar verwachting een positief blijvend effect hebben op de groei en de productiviteit. Deze hervormingen zullen naar verwachting het rendement verhogen van het uitgebreide pakket geplande investeringen in de verschillende sectoren van de Italiaanse economie, waarmee naar verwachting de fysieke infrastructuur in het hele land zal worden verbeterd, het menselijk kapitaal zal worden versterkt en de groene en digitale transitie zullen worden versneld.

- (37) Het blijvende effect van het herstel- en veerkrachtplan kan ook worden vergroot via synergieën tussen het herstel- en veerkrachtplan en andere programma's, onder meer die welke uit de cohesiefondsen worden gefinancierd, met name door de diepgewortelde territoriale problemen grondig aan te pakken en een evenwichtige ontwikkeling te stimuleren.

Monitoring en uitvoering

- (38) Overeenkomstig artikel 19, lid 3, punt h), van en bijlage V, criterium 2.8 bij Verordening (EU) 2021/241 zijn de in het herstel- en veerkrachtplan voorgestelde regelingen passend (score A) om te zorgen voor een doeltreffende monitoring en uitvoering van het herstel- en veerkrachtplan, met inbegrip van het beoogde tijdschema en de beoogde mijlpalen en streefdoelen alsmede de bijbehorende indicatoren.

- (39) Er is meerlagige governance gepland voor de uitvoering en monitoring van het herstel- en veerkrachtplan. Daartoe behoren met name: op politiek niveau een stuurcomité binnen het voorzitterschap van de Raad van Ministers; op het niveau van de sociale dialoog een adviesorgaan waarbij relevante belanghebbenden zijn betrokken; op technisch niveau een secretariaat binnen het voorzitterschap van de Raad van Ministers ter ondersteuning van de werkzaamheden van het stuurcomité en het adviesorgaan, een centrale coördinatie- en toezichtstructuur binnen het ministerie van Economische Zaken en Financiën en technische coördinatiestructuren op het niveau van de centrale overheidsdiensten die verantwoordelijk zijn voor de afzonderlijke maatregelen. Het model voorziet ook in de oprichting van een onafhankelijk auditorgaan voor de uitvoering van interne-controlesystemen. De centrale en lokale overheden blijven verantwoordelijk voor de operationele uitvoering van de maatregelen van het herstel- en veerkrachtplan op basis van hun desbetreffende bevoegdheden. Het governancemodel voorziet in de toewijzing van duidelijke verantwoordelijkheden voor de uitvoering van het plan, het toezicht op de voortgang en de verslaglegging. De verantwoordelijkheden en mandaten zijn met name vastgelegd in wetsbesluit nr. 77 van 31 mei 2021, dat bijdraagt tot de versterking van de bevoegdheden van de betrokken organen. Dit model is bedoeld om synergieën tot stand te brengen en te zorgen voor coördinatie tussen de faciliteit en andere programma's van de Unie, waardoor de uitvoering van de fondsen van de Unie in Italië kan worden verbeterd. De versterking van de bestuurlijke capaciteit, onder meer door extra personele middelen en het verlenen van technische ondersteuning aan overheidsdiensten, en de vereenvoudiging van administratieve procedures zijn gepland en vastgelegd in rechtshandelingen (wetsbesluit nr. 80 van 9 juni 2021 en wetsbesluit nr. 77 van 31 mei 2021) met het oog op een tijdige en doeltreffende uitvoering van de maatregelen van het plan. Ten slotte zijn ad-hocmechanismen voor de behandeling van uitvoeringskwesties gepland en vastgelegd in wetsbesluit nr. 77 van 31 mei 2021. De mijlpalen en streefdoelen van het Italiaanse herstel- en veerkrachtplan zijn duidelijk en realistisch en weerspiegelen de in het herstel- en veerkrachtplan beoogde investeringen en hervormingen adequaat. De betrokken indicatoren zijn relevant, aanvaardbaar en voldoende robuust.

- (40) De lidstaten moeten zorgen voor communicatie en erkenning van de financiële steun in het kader van de faciliteit, overeenkomstig artikel 34 van Verordening (EU) 2021/241. In het kader van het bij Verordening (EU) 2021/240 van het Europees Parlement en de Raad¹ vastgestelde instrument voor technische ondersteuning kunnen de lidstaten om technische ondersteuning bij de uitvoering van hun herstel- en veerkrachtplan verzoeken.

Kostenberekening

- (41) Overeenkomstig artikel 19, lid 3, punt i), van en criterium 2.9 van bijlage V bij Verordening (EU) 2021/241 is de in het herstel- en veerkrachtplan verstrekte motivering voor het bedrag van de geraamde totale kosten van het herstel- en veerkrachtplan in redelijke mate (score B) redelijk en aannemelijk, strookt het met het kostenefficiëntiebeginsel en staan de kosten in verhouding tot de verwachte nationale economische en sociale gevolgen.

¹ Verordening (EU) 2021/240 van het Europees Parlement en de Raad van 10 februari 2021 tot vaststelling van een instrument voor technische ondersteuning (PB L 57 van 18.2.2021, blz. 1).

- (42) Italië heeft kostenramingen verstrekt voor alle maatregelen van het herstel- en veerkrachtplan die kosten met zich meebrengen. Over het geheel genomen zijn de methodologie en de aannames die zijn gemaakt om tot de kostenramingen te komen duidelijk en plausibel voor de meeste maatregelen van het plan, vaak gebaseerd op eerdere projecten van vergelijkbare aard of relevante ondersteunende studies. Voor sommige maatregelen zijn er geen relevante details over de methodologie en over de grondslag waarop de kostenramingen zijn gemaakt, of zijn die details onvolledig, hetgeen een volledige positieve beoordeling van de kostenramingen in de weg staat. Bijgevolg is de rechtvaardiging van de kostenramingen betreffende het bedrag van de geraamde totale kosten van het herstel en veerkrachtplan in redelijke mate aannemelijk en redelijk. Tot slot zijn de geraamde totale kosten van het ingediende herstel- en veerkrachtplan in overeenstemming met het kostenefficiëntiebeginsel, en staan ze in verhouding tot het verwachte nationale economische en sociale effect.

- (43) Overeenkomstig artikel 19, lid 3, punt j), van en bijlage V, criterium 2.10 bij Verordening (EU) 2021/241 zijn de in het herstel- en veerkrachtplan voorgestelde regelingen en de in dit besluit vermelde aanvullende maatregelen passend (score A) om corruptie, fraude en belangenconflicten bij het gebruik van de financiële middelen die op grond van deze verordening zijn verstrekt, te voorkomen, op te sporen en recht te zetten, en wordt verwacht dat de regelingen daadwerkelijk dubbele financiering in het kader van de verordening en andere Unieprogramma's voorkomen. Dit laat de toepassing onverlet van andere instrumenten om de naleving van het Unierecht te bevorderen en te handhaven, onder meer het voorkomen, opsporen en corrigeren van corruptie, fraude en belangenconflicten, en het beschermen van de begroting van de Unie conform Verordening (EU, Euratom) 2020/2092 van het Europees Parlement en de Raad¹.
- (44) Het interne-controlesysteem en de in het herstel- en veerkrachtplan voorgestelde regelingen zijn wat betreft de opzet voldoende robuust en de relevante structuren zijn duidelijk beschreven. In het herstel- en veerkrachtplan worden duidelijke actoren (organen/entiteiten) aangewezen en hun taken en verantwoordelijkheden voor de uitvoering van de interne-controletaken beschreven. Het ministerie van Economische Zaken en Financiën is belast met de algemene coördinatie en binnen het ministerie is een onafhankelijke auditinstantie opgericht, waarvan de mandaten zijn vastgelegd in wetsbesluit nr. 77 van 31 mei 2021. Er wordt voorzien in ad-hocaanwervingen om de administratieve capaciteit te versterken.

¹ Verordening (EU) 2020/2092 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2020 betreffende een algemeen conditionaliteitsregime ter bescherming van de Uniebegroting (PB L 433I van 22.12.2020, blz. 1).

- (45) Er zijn controlesystemen en andere relevante regelingen voorzien, onder meer voor de verzameling en openbaarmaking van gegevens over eindontvangers: vanaf medio 2022 door de invoering van een generiek IT-systeem (ReGiS), en tot dat moment door gebruik te maken van IT-overgangsregelingen op basis van bestaande gegevensverwerkingstools die daartoe moeten worden aangepast. De verzameling van gegevens op grond van artikel 22, lid 2, punt d), van Verordening (EU) 2021/241 is gebaseerd op informatie uit de databases van overheidsdiensten, waaronder databanken op basis van de identificatiecode van inschrijvingen (CIG). De auditinstantie moet de verzameling controleren en de toegang tot de in artikel 22, lid 2, punt d), van Verordening (EU) 2021/241 bedoelde gegevens waarborgen met betrekking tot de IT-overgangsregelingen. Deze toezegging en de rapportage daarover door de auditinstantie zijn als mijlpaal opgenomen in de bijlage bij dit besluit. Deze regelingen worden passend geacht met betrekking tot het voorkomen, opsporen en corrigeren van corruptie, fraude en belangenconflicten bij het gebruik van de middelen in het kader van de faciliteit en ter voorkoming van dubbele financiering uit de faciliteit en andere programma's van de Unie.

- (46) De goede werking van interne controles en van regelingen en rapportagestructuren voor gegevensvastlegging alsook de overgang naar het generiek systeem (ReGiS) zijn van cruciaal belang voor de verslaglegging over de verwezenlijking van streefdoelen en mijlpalen en de vaststelling van betalingsverzoeken. De IT-overgangsregelingen, de vooruitgang bij de ontwikkeling van een nieuwe IT-omgeving (ReGiS) en de feitelijke overgang naar dit opslagsysteem vereisen specifieke IT-auditwerkzaamheden door de auditinstantie met betrekking tot het vermogen van ReGiS om de in het herstel- en veerkrachtplan beschreven functies te vervullen, en met name de integriteit van de gegevens en het onderhoud van het controlespoor. Voor het overgangssysteem verstrekt de auditinstantie bij het eerste betalingsverzoek een auditverslag waarin de functies van het opslagsysteem worden bevestigd.
- (47) Met het oog op de preventie, opsporing en correctie van fraude, corruptie en belangenconflicten is in het kader van de uitvoering van het herstel- en veerkrachtplan voorzien dat de bestaande bepalingen worden versterkt. Naast de rol van Guardia di Finanza, de anti-corruptieautoriteit (ANAC) en de Italiaanse Rekenkamer wordt verwezen naar het gebruik van een unieke projectcode en ARACHNE, mede om dubbele financiering te voorkomen.

Coherentie van het herstel- en veerkrachtplan

- (47) Overeenkomstig artikel 19, lid 3, punt k), van en bijlage V, criterium 2.11 bij Verordening (EU) 2021/241 bevat het herstel- en veerkrachtplan in hoge mate (score A) maatregelen voor de uitvoering van hervormingen en investeringsprojecten die coherente acties vormen.

- (48) Het Italiaanse herstel- en veerkrachtplan getuigt van een strategische en consistente visie in het hele plan, en vertoont algehele samenhang tussen componenten en tussen afzonderlijke maatregelen. De hervormingen en investeringen in elke component zijn consistent en versterken elkaar, en de componenten vullen elkaar in aanzienlijke mate aan. Verschillende componenten van het herstel- en veerkrachtplan voorzien bijvoorbeeld in maatregelen om energie-efficiëntie te bevorderen of om ervoor te zorgen dat er geen negatieve gevolgen voor het energieverbruik zijn die verder gaan dan die welke specifiek gericht zijn op de groene en ecologische transitie. Een ander voorbeeld is dat jongeren, gender en territoriale cohesie in alle componenten als prioriteiten worden beschouwd, ongeacht hun specifieke toepassingsgebied. Binnen een component zijn er geen maatregelen voorgesteld die met elkaar in tegenspraak zijn of elkaar ondermijnen, en er zijn evenmin tegenstrijdigheden vastgesteld tussen de verschillende componenten.

- (50) Het herstel- en veerkrachtplan van Italië bevat een maatregelen die naar verwachting zullen helpen om de uitdagingen van het land aan te pakken op het gebied van gendergelijkheid en gelijke kansen voor iedereen. Daartoe behoren met name maatregelen om de uitdagingen op het gebied van gendergelijkheid aan te pakken, zoals steun voor vrouwelijk ondernemerschap en de invoering van een nationaal certificeringssysteem voor gendergelijkheid. Er worden ook specifieke maatregelen overwogen ter ondersteuning van gelijke kansen voor jongeren, waaronder maatregelen ter bevordering van inschrijvingen voor studies op het gebied van wetenschap, technologie, engineering en wiskunde alsmede digitale en innovatieve vaardigheden, met bijzondere aandacht voor gendergelijkheid en gelijke kansen voor iedereen. Maatregelen ter verbetering van gemeenschaps- en thuisgebaseerde sociale en gezondheidsdiensten, zoals innovatieve huisvestingsoplossingen en -uitrusting, zijn erop gericht het zelfstandig leven van personen met een handicap en ouderen te bevorderen. In het herstel- en veerkrachtplan wordt uitgelegd hoe van de verschillende componenten wordt verwacht dat zij direct of indirect bijdragen tot het aanpakken van ongelijkheid en tot het bevorderen van gelijke kansen, met name voor vrouwen en jongeren. De verwachte bijdrage voor specifieke groepen, zoals personen die tot etnische of raciale minderheden behoren, blijft echter onduidelijk in het plan. Vooral wanneer de verwachte bijdrage slechts indirect is, moet nauwlettend toezicht worden gehouden op de concrete uitvoering van het herstel- en veerkrachtplan om ervoor te zorgen dat het de verwachte resultaten oplevert en deel uitmaakt van een alomvattende strategie, in synergie met nationaal gelijkheidsbeleid zoals de nationale strategie voor gendergelijkheid 2021-2026.

Zelfbeoordeling van de beveiliging

- (51) Overeenkomstig artikel 18, lid 4, punt g), van Verordening (EU) 2021/241 omvat het herstel- en veerkrachtplan een zelfbeoordeling van de veiligheid van investeringen in verband met clouddiensten en -infrastructuur voor de overheid. Wat betreft connectiviteitsmaatregelen, met name voor de uitrol van 5G, heeft Italië bevestigd dat het een dergelijke beoordeling in een later stadium zal uitvoeren, rekening houdend met de connectiviteitsscenario's die uit de inventarisatie en openbare raadplegingen zullen voortvloeien. In dit verband verklaarde Italië dat het risicoscenario's zal analyseren en maatregelen zal nemen om potentiële veiligheidsrisico's te voorkomen of te beperken.

Grensoverschrijdende of meerlandenprojecten

- (52) Het herstel- en veerkrachtplan omvat investeringen langs de trans-Europese vervoerscorridors (TEN-T) en de grensoverschrijdende spoorwegverbinding tussen Italië en Oostenrijk door de voltooiing van de bypass Bolzano op de lijn Verona-Brennero, een belangrijk knooppunt voor het passagiers- en goederenvervoer tussen Italië en Noord- en Oost-Europa. Bovendien moet de ontwikkeling van ten minste 3 400 km van het Europese Rail Transport Management System interoperabiliteit met de spoorwegsysteem van andere lidstaten mogelijk maken. Het herstel- en veerkrachtplan omvat maatregelen ter ondersteuning van de uitrol van op glasvezel en 5G gebaseerde technologieën langs de Europese 5G-corridors. Het herstel- en veerkrachtplan beoogt ook de financiering van de deelname van Italiaanse ondernemingen aan goedgekeurde en potentieel belangrijke projecten van gemeenschappelijk Europees belang en aan onderzoeks- en ontwikkelingspartnerschappen, en de versterking van het netwerk van Europese digitale-innovatiehubs om kennis en ervaring met andere lidstaten te delen.

Raadplegingsproces

- (53) Het herstel- en veerkrachtplan heeft een proces van raadpleging van en interactie met diverse belanghebbenden doorlopen, waaronder regionale en lokale autoriteiten, maatschappelijke organisaties, sociale partners, academici en beleidsdeskundigen. Naar aanleiding van het advies van het Italiaanse parlement over de door de regering voorgestelde strategische richtsnoeren voor het opstellen van het plan, heeft de ministerraad op 12 januari 2021 een eerste versie goedgekeurd. Na de regeringswisseling in februari 2021 werden de bespreking van het ontwerpplan en het overleg met de relevante belanghebbenden voortgezet. De Kamer van Afgevaardigden en de Senaat hebben een reeks hoorzittingen gehouden waarbij diverse belanghebbenden betrokken waren, zoals regionale en lokale autoriteiten, sociale partners, maatschappelijke organisaties en institutionele organen, en hebben ad-hocverslagen daarover goedgekeurd, samen met resoluties over de afronding van het herstel- en veerkrachtplan op basis daarvan. Bovendien heeft de regering zelf een dialoog gevoerd met regionale en lokale overheden in het kader van de conferentie staat-regio's. Als gevolg van dit proces werd het herziene herstel- en veerkrachtplan voorgelegd aan het Parlement, dat de toezending ervan aan de Commissie bekrachtigde.
- (54) Wat het raadplegingsproces in de uitvoeringsfase betreft, voorziet het Italiaanse herstel- en veerkrachtplan in de voortzetting van de regelmatige dialoog met de verschillende bij de uitvoering van het herstel- en veerkrachtplan betrokken overheidsdiensten en met belanghebbenden. Daartoe voorziet het governance-model in de oprichting van een adviesorgaan waaraan de economische en sociale partners deelnemen. Om te zorgen voor draagvlak bij de desbetreffende actoren is het van cruciaal belang dat alle betrokken lokale autoriteiten en belanghebbenden, waaronder de sociale partners, bij de uitvoering van de in het herstel- en veerkrachtplan opgenomen investeringen en hervormingen worden betrokken.

Positieve beoordeling

- (55) Nadat de Commissie het Italiaanse herstel- en veerkrachtplan positief heeft beoordeeld en concludeert dat het herstel- en veerkrachtplan op bevredigende wijze voldoet aan de beoordelingscriteria van Verordening (EU) 2021/241, moeten, overeenkomstig artikel 20, lid 2 van die verordening, in dit besluit de voor de uitvoering van het herstel- en veerkrachtplan noodzakelijke hervormings- en investeringsprojecten worden vastgelegd alsmede de relevante mijlpalen, streefdoelen en indicatoren en het bedrag dat door de Unie ter beschikking wordt gesteld voor de uitvoering van het herstel- en veerkrachtplan in de vorm van niet-terugbetaalbare financiële steun en steun via leningen.

Financiële bijdrage

- (56) De totale kosten van het herstel- en veerkrachtplan voor herstel en veerkracht van Italië worden geraamd op 191 499 177 889 EUR. Aangezien het herstel- en veerkrachtplan op bevredigende wijze voldoet aan de beoordelingscriteria van Verordening (EU) 2021/241 en aangezien voorts het bedrag van de geraamde totale kosten van het herstel- en veerkrachtplan hoger is dan de maximale financiële bijdrage die voor Italië beschikbaar is, moet de aan het herstel- en veerkrachtplan van Italië toegewezen financiële bijdrage gelijk zijn aan het totale bedrag van de financiële bijdrage die beschikbaar is voor Italië.

- (57) Overeenkomstig artikel 11, lid 2, van Verordening (EU) 2021/241 wordt verwacht dat de berekening van de maximale financiële bijdrage voor Italië uiterlijk op 30 juni 2022 wordt geactualiseerd. Als zodanig moet overeenkomstig artikel 23, lid 1, van die verordening voor Italië een bedrag dat niet hoger is dan de in artikel 11, lid 1, punt a), van die verordening bedoelde maximale financiële bijdrage ter beschikking worden gesteld om uiterlijk 31 december 2022 wettelijk te worden vastgelegd. Indien nodig moet de Raad na de actualisering van de maximale financiële bijdrage dit besluit op voorstel van de Commissie wijzigen om de geactualiseerde maximale financiële bijdrage, berekend overeenkomstig artikel 11, lid 2, van die verordening, zonder onnodige vertraging daarin op te nemen.
- (58) Voorts heeft Italië steun via leningen aangevraagd om aanvullende hervormingen en investeringen te ondersteunen. Het maximale volume van de door Italië aangevraagde leningen is gelijk aan 6,8 % van zijn bruto nationaal inkomen in 2019 in lopende prijzen. Het bedrag van de geraamde totale kosten van het herstel- en veerkrachtplan is hoger dan het totaal van de voor Italië beschikbare financiële bijdrage en de aangevraagde steun via leningen.
- (59) De te verlenen steun wordt gefinancierd uit de middelen die de Commissie op grond van artikel 5 van Besluit (EU, Euratom) 2020/2053 van de Raad¹ namens de Unie heeft opgenomen. De steun moet worden betaald in termijnen zodra Italië de desbetreffende mijlpalen en streefdoelen die zijn vastgesteld in verband met de uitvoering van het herstel- en veerkrachtplan, op bevredigende wijze heeft verwezenlijkt.

¹ Besluit (EU, Euratom) 2020/2053 van de Raad van 14 december 2020 betreffende het stelsel van eigen middelen van de Europese Unie en tot intrekking van Besluit 2014/335/EU, Euratom (PB L 424 van 15.12.2020, blz. 1).

- (60) Italië heeft verzocht om voorfinanciering van 13 % van de financiële bijdrage en 13 % van de lening. Dat bedrag moet aan Italië ter beschikking worden gesteld onder voorbehoud van de inwerkingtreding en in overeenstemming met de overeenkomst bedoeld in artikel 23, lid 1, van Verordening (EU) 2021/241 (de “financieringsovereenkomst”) en de leningsovereenkomst bedoeld in artikel 15, lid 2, van die verordening (de “leningsovereenkomst”).
- (61) Dit besluit moet de uitkomst onverlet laten van eventuele procedures met betrekking tot de toekenning van middelen van de Unie in het kader van andere Unieprogramma's dan de faciliteit of van eventuele procedures met betrekking tot verstoringen van de werking van de interne markt, met name uit hoofde van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag. Het doet geen afbreuk aan het vereiste dat de lidstaten, uit hoofde van artikel 108 van het Verdrag, de Commissie op de hoogte brengen van voorgenomen steunmaatregelen.

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

Goedkeuring van de beoordeling van het herstel- en veerkrachtplan

De beoordeling van het herstel- en veerkrachtplan van Italië op grond van de criteria van artikel 19, lid 3, van Verordening (EU) 2021/241 wordt goedgekeurd. De hervormings- en investeringsprojecten in het kader van het herstel- en veerkrachtplan, de regelingen en het tijdschema voor de monitoring en de uitvoering van het herstel- en veerkrachtplan, met inbegrip van de relevante mijlpalen en streefdoelen alsmede de aanvullende mijlpalen en streefdoelen met betrekking tot de betaling van de lening, de relevante indicatoren voor het bereiken van de beoogde mijlpalen en streefdoelen, en de regelingen voor volledige toegang door de Commissie tot de relevante onderliggende gegevens worden vastgelegd in de bijlage bij dit besluit.

Artikel 2
Financiële bijdrage

1. De Unie stelt aan Italië een financiële bijdrage ter beschikking in de vorm van niet terug te betalen steun ten bedrage van 68 880 513 747 EUR¹. Een bedrag van 47 925 096 762 EUR is beschikbaar gesteld om uiterlijk 31 december 2022 wettelijk te worden vastgelegd. Indien de actualisering bedoeld in artikel 11, lid 2, van Verordening (EU) 2021/241, voor Italië een geactualiseerde maximale financiële bijdrage oplevert die gelijk is aan of hoger dan 68 880 513 747 EUR, wordt een verder bedrag van 20 955 416 985 EUR ter beschikking gesteld om wettelijk te worden vastgelegd voor de periode van van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2023. Indien de actualisering bedoeld in artikel 11, lid 2, van Verordening (EU) 2021/241 voor Italië een geactualiseerde maximale financiële bijdrage oplevert die lager is dan 68 880 513 747 EUR, wordt het verschil tussen de geactualiseerde maximale financiële bijdrage en het bedrag van 47 925 096 762 EUR ter beschikking gesteld om volgens de procedure van artikel 20, lid 8, van Verordening (EU) 2021/241 wettelijk te worden vastgelegd voor de periode van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2023.

¹ Dit bedrag komt overeen met de financiële toewijzing na aftrek van het proportionele aandeel van Italië in de onkosten als bedoeld in artikel 6, lid 2, van Verordening (EU) 2021/241, berekend volgens de in artikel 11 van die verordening vastgestelde methode.

2. De financiële bijdrage van de Unie wordt door de Commissie aan Italië in termijnen beschikbaar gesteld in overeenstemming met de bijlage bij dit besluit. Als betaling voor voorfinanciering wordt een bedrag van 8 954 466 787 EUR ter beschikking gesteld dat gelijk is aan 13 % van de financiële bijdrage. De voorfinanciering en de termijnen mogen door de Commissie worden uitbetaald in een of meerdere tranches. De omvang van de tranches is afhankelijk van de beschikbaarheid van de middelen.
3. De voorfinanciering wordt vrijgegeven onder voorbehoud van de inwerkingtreding en in overeenstemming met de financieringsovereenkomst. De voorfinanciering wordt verrekend door deze evenredig in mindering te brengen op de betaling van de tranches.
4. De vrijgave van de tranches in overeenstemming met de financieringsovereenkomst is afhankelijk van de beschikbare middelen en van een besluit van de Commissie overeenkomstig artikel 24 van Verordening (EU) 2021/241 dat Italië de desbetreffende mijlpalen en streefdoelen die zijn vastgesteld in verband met de uitvoering van het herstel- en veerkrachtplan, op bevredigende wijze heeft verwezenlijkt. Om in aanmerking te komen voor betaling, onder voorbehoud van de inwerkingtreding van de in lid 1 bedoelde juridische verbintenissen, worden de mijlpalen en streefdoelen uiterlijk op 31 augustus 2026 gehaald.

Artikel 3
Steun via leningen

1. De Unie stelt Italië een lening van maximaal 122 601 810 400 EUR beschikbaar.
2. De steun via leningen wordt door de Commissie in termijnen aan Italië beschikbaar gesteld in overeenstemming met de bijlage bij dit besluit. Als betaling voor voorfinanciering wordt een bedrag van 15 938 235 352 EUR ter beschikking gesteld, dat gelijk is aan 13 % van de lening. De voorfinanciering en de termijnen mogen door de Commissie worden uitbetaald in een of meerdere tranches. De omvang van de tranches is afhankelijk van de beschikbaarheid van de middelen.
3. De voorfinanciering wordt vrijgegeven onder voorbehoud van de inwerkingtreding en in overeenstemming met de leningsovereenkomst. De voorfinanciering wordt verrekend door deze evenredig in mindering te brengen op de betaling van de tranches.
4. De vrijgave van de tranches in overeenstemming met de leningsovereenkomst is afhankelijk van de beschikbare middelen en van een besluit van de Commissie overeenkomstig artikel 24 van Verordening (EU) 2021/241 dat Italië de aanvullende mijlpalen en streefdoelen die door de lening worden gedekt en die zijn vastgesteld in verband met de uitvoering van het herstel- en veerkrachtplan, op bevredigende wijze heeft verwezenlijkt. Om in aanmerking te komen voor betaling, moet Italië de door de lening gedekte aanvullende mijlpalen en streefdoelen uiterlijk op 31 augustus 2026 halen.

Artikel 4
Geadresseerde

Dit besluit is gericht tot de Italiaanse Republiek.

Gedaan te ...,

Voor de Raad
De voorzitter
